

Verkenning 'extra aandacht voor de Schadewijk'

Inleiding

Aanleiding

- In maart 2018 liep het project wijkregisseur Schadewijk ten einde. Doel van het project was om met de inzet van een wijkregisseur, die initiatieven opzet en verbindt in de Schadewijk, te komen tot een beter opgroeiklimaat en het verminderen van overlast gevend gedrag van jongeren in de Schadewijk.
- Het evaluatierapport van ONS Welzijn (met daarin input van alle partners in de wijk) is overwegend positief over de inzet die gepleegd is.
- De problematiek en ontwikkelingen in de Schadewijk vragen om een bredere aanpak dan destijds door de gemeenteraad in de opdracht van wijkregisseur is geformuleerd.
- Het is nodig om de benodigde inzet vanuit een breder perspectief af te wegen, en niet alleen te baseren op het evaluatierapport van ONS Welzijn.
- Dit sluit aan bij de aandacht die het college in het Coalitieakkoord "Kansen zien, kansen pakken" voor de Schadewijk vraagt.

Met deze notitie voor de bestuursopdracht 'extra aandacht voor de Schadewijk'. Het doel is om de problematiek in de Schadewijk beter in beeld te brengen, om zo een gerichte aanpak te ontwikkelen.

Hoe hebben we deze notitie gemaakt?

We hebben het volgende gedaan:

- Intern overleg: Merlijn Kurvers (programmamanager Zorg & Welzijn), Johan Berendsen (projectleider 'Stem van de Schadewijk'), Geert-Jan van den Brand en Jasper Timmerman (wijkcoördinatoren Schadewijk) hebben, aan de hand van verschillende overleggen (waaronder een brainstorm met collega's van verschillende vakafdelingen), deze verkenning richting een bestuursopdracht gemaakt.
- Statistische gegevens: met hulp van O&S hebben we feiten en cijfers over de Schadewijk verzameld.

We hebben in deze verkenning geen overleg gehad met externe partners. Argumenten hiervoor: het aan de Schadewijk gerelateerde dossier 'wijkregisseur' wordt nog besproken in de politiek; overleg met externe partners ná een eventuele bestuursopdracht is passender (en essentieel); er is urgentie om snel tot een bestuursopdracht te komen.

Leeswijzer

Deze notitie bestaat uit drie delen:

Deel 1:

Probleemanalyse: de staat van de Schadewijk

- De Schadewijk in cijfers
- Kwetsbare groepen inwoners
- Kwetsbare buurten
- Kwetsbare netwerken
- Wat doen we al?

Deel 2:

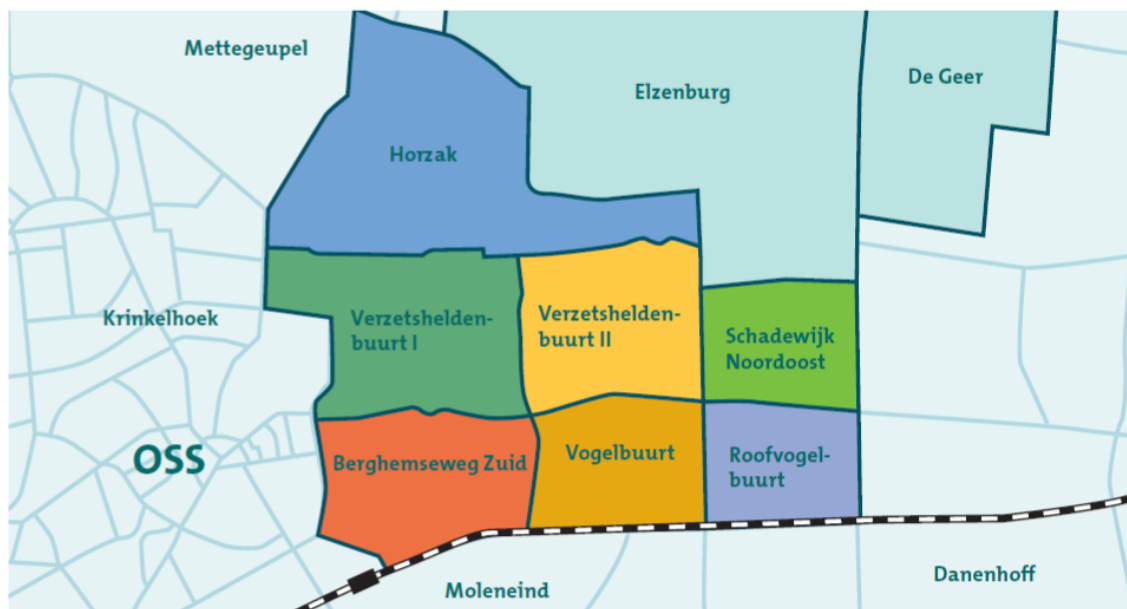
Van problemen naar kansen

- Conclusies probleemanalyse
- Waar zien we kansen voor de Schadewijk?

Deel 1: Probleemanalyse: de staat van de Schadewijk

Dit hoofdstuk schetst de probleemanalyse. We gebruiken voor dit hoofdstuk verschillende bronnen. De cijfers en gegevens zijn afkomstig van gemeente Oss (OssStat en onderzoek naar armoede in Oss), GGD, en de monitor Sociale Veerkracht. Paragraaf 1.2 t/m 1.4 bestaat uit ervaringen uit het werkveld en het project 'Stem van de Schadewijk'.

1.1 De Schadewijk in cijfers

Figuur 1. Schadewijk en zijn buurten

Buurten

In de analyse maken we een aantal keer onderscheid tussen de verschillende buurten. Van west naar oost en van noord naar zuid is Schadewijk opgebouwd uit de buurten Horzak, Verzetsheldenbuurt I, Berghemseweg Zuid, Verzetsheldenbuurt II, Vogelbuurt, Schadewijk Noordoost (in de volksmond 'weidevogelbuurt') en de Roofvogelbuurt.

Buurt	Inwonersaantal
Schadewijk	10.045
Horzak	1.039
Verzetsheldenbuurt I	2.487
Verzetsheldenbuurt II	1.527
Berghemseweg Zuid	1.787
Vogelbuurt	1.156
Schadewijk Noordoost (ook wel Weidevogelbuurt)	1.036
Roofvogelbuurt	1.013

Tabel 1. Inwonersaantal per buurt

Leeftijd	Schadewijk	Oss
0-14	15,8%	15,5%
15-29	19,2%	19,0%
30-44	21,2%	17,4%
45-59	21,1%	23,2%
60-74	15,7%	17,8%
75-90	6,5%	7,5%
90 e.o.	0,6%	0,6%

Tabel 2. Leeftijdsopbouw Schadewijk

Demografische gegevens

In de Schadewijk wonen 10.045 inwoners (11% van de gehele gemeente Oss). 72,6% van de inwoners is autochtoon, 16,7% van de inwoners heeft een niet-Westerse migratieachtergrond, en 10,7% heeft een Westerse migratieachtergrond.

De leeftijdsopbouw in de Schadewijk is bijna hetzelfde als in de hele gemeente Oss. Het aandeel jongeren van 15 tot 29 en volwassenen van 30 tot 44 is wat hoger, terwijl het aandeel inwoners tussen 45 en 59 en 60 tot 74 wat lager is.

In de Schadewijk zijn in vergelijking met Oss naar verhouding meer eenpersoons huishoudens en meer eenoudergezinnen, en minder tweepersoons huishoudens met kinderen.

Woningvoorraad

In de Schadewijk zijn 39% van de woningen sociale huurwoningen, en 53% van de woningen zijn koopwoningen. In verhouding met Oss (29% sociale huur, 63,2% koop) zijn er in de Schadewijk meer sociale huurwoningen en minder koopwoningen. De woningvoorraad kan samenhangen met sociale problematiek zoals armoede en schulden. Met de focus op extramurale zorg, zien woningcorporaties bovendien steeds meer bewoners uit een 'bijzondere doelgroep' (psychiatrische achtergrond, mensen met een handicap).

Veiligheid

In de Schadewijk valt het aandeel type incident op. Zaakbeschadiging/vernieling, geweld overlastincidenten rond jeugd zijn allemaal hoger dan je op basis van het relatieve inwonersaantal zou verwachten.

Type incident	Schadewijk	Oss
Inbraak/diefstal woning	20	184
Diefstal brom-, snor-, fietsen	71	735
Zaakbeschadiging/vernieling	63	481
Geweld	92	471
Incidenten overlast jeugd	61	384

Tabel 3. Veiligheidscijfers in de Schadewijk (2017), vergeleken met het aantal incidenten in de gemeente Oss.

Werk en inkomen

Het besteedbaar inkomen in de Schadewijk is relatief laag. Het gemiddeld inkomen voor inwoners van de Schadewijk is €20.700 (voor Oss is dat €23.700). Op buurtniveau worden de verschillen nog groter (zie tabel). Het werkloosheidspercentage in de Schadewijk is 4,4%, voor Oss is dat 4,0%. In de Schadewijk is 10,3% van de inwoners arbeidsongeschikt (tegenover 7,9% voor heel Oss). 4,3% van de inwoners ontvangt een bijstandsuitkering (voor Oss is dat 2,4%).

Wijken en buurten	Gemiddeld inkomen per persoon (x1000)
Oss	23,1
Schadewijk	20,7
Verzetsheldenbuurt I	20,5
Berghemseweg Zuid	24,4
Verzetsheldenbuurt II	18,0
Vogelbuurt	18,0
Roofvogelbuurt	19,5
Schadewijk Noord-Oost	18,1
De Horzak	27,0

Tabel 4. Gemiddeld inkomen per persoon in de buurten van Schadewijk, vergeleken met Oss

Armoede

In 2017 is er een onderzoek naar armoede in Oss geweest. De Schadewijk kwam daarin naar voren als een van de armste wijken van Oss. 1 op de 5 huishoudens heeft een inkomen tot 120% van het sociaal minimum (890 huishoudens in totaal). In de Verzetsheldenbuurt II heeft 26% van de huishoudens een inkomen onder de armoedegrens, in de Vogelbuurt is dat zelfs 32%. Tussen 2008

en 2014 is het aantal huishoudens in de Schadewijk met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum met 53% gestegen.

Gezondheid

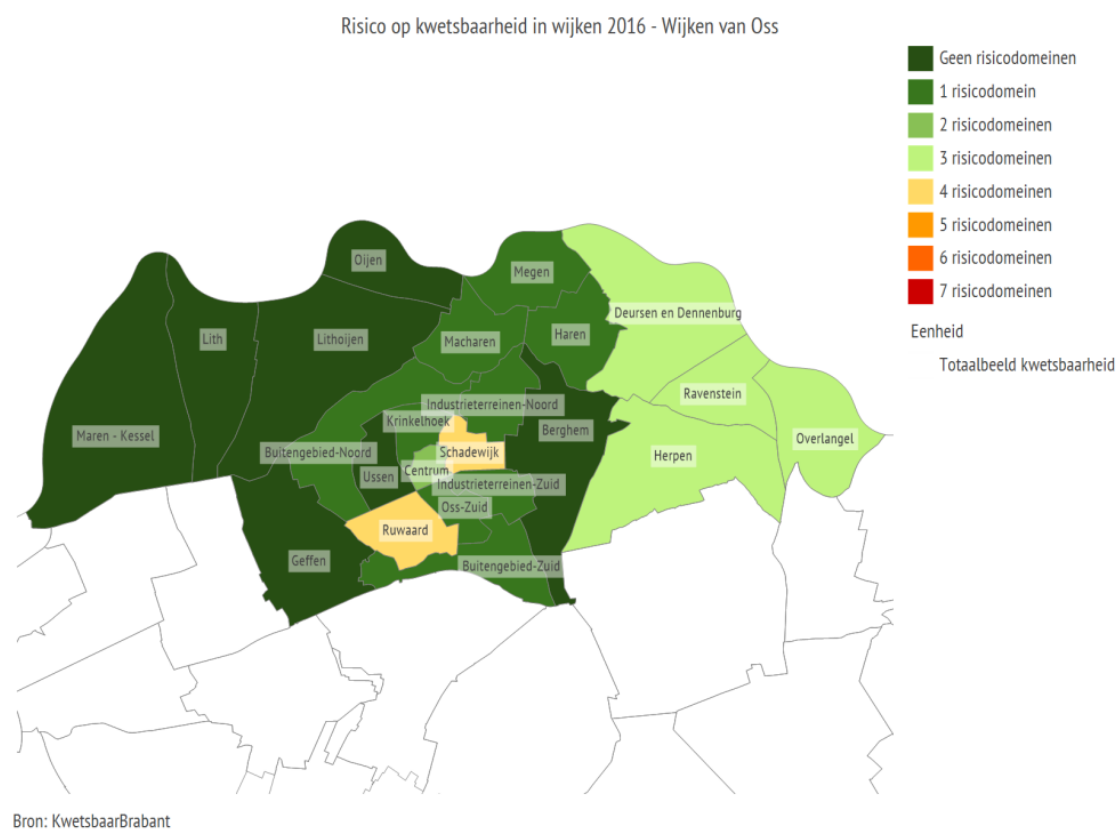
In Oss benaderen we gezondheid op een positieve manier. Positieve gezondheid is het vermogen om je aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. De cijfers op het gebied van positieve gezondheid laten zien dat de Schadewijk op verschillende onderdelen lager scoort dan de hele gemeente Oss.

Onderdelen Positieve gezondheid	Schadewijk	Oss
Lichaamsfuncties	5	5,8
Mentaal Bevinden	6,9	7,1
Zingeving	6,2	7,3
Kwaliteit van leven	6,5	7,5
Meedoen	3,5	4,7
Dagelijks functioneren	6,9	7,4

Tabel 5. Positieve gezondheid in de Schadewijk vergeleken met Oss.

Kwetsbaarheid

Kwetsbaar Brabant is een verdieping op de monitor Sociale Veerkracht (PON, Telos). Op wijkniveau is te zien hoe het met de sociale veerkracht gesteld is. Sociale veerkracht is het vermogen van mensen en gemeenschappen om met veranderingen om te gaan en de toegang tot hulpbronnen die ze daarbij helpen. Een gebrek aan sociale veerkracht resulteert in kwetsbaarheid. Op alle domeinen van sociale veerkracht (o.a. lichamelijke en psychische kwetsbaarheid, inkomen, sociale samenhang) en in het totaalbeeld van heel Oss laat de Schadewijk een verhoogd risico op kwetsbaarheid zien.

Figuur 2. Totaalbeeld kwetsbaarheid Oss

Op basis van bovenstaande cijfers kan worden geconcludeerd dat in de Schadewijk op verschillende gebieden (werk, inkomen, armoede, gezondheid, sociale veerkracht) een verhoogd risico op kwetsbaarheid is.

1.2 Kwetsbare buurten

De Schadewijk is een grote en diverse wijk die bestaat uit verschillende buurten. In een aantal van die buurten is de sociale problematiek (armoede, opgroei-klimaat jeugd) groter dan in andere buurten. Dit geldt met name voor de Verzetsheldenbuurt (I en II), Vogelbuurt, Roofvogelbuurt en Schadewijk Noord-Oost (ook wel Weidevogelbuurt). In deze buurten is het aandeel sociale huurwoningen ook groter dan in de andere buurten. Bij een brede aanpak is een focus op deze buurten een mogelijkheid.

1.3 Kwetsbare groepen inwoners

De sociale problematiek in de Schadewijk heeft extra grote gevolgen voor bepaalde groepen inwoners.

Jeugd

Het opgroeien in armoede heeft op jonge leeftijd al grote gevolgen. Zomerkleding in de winter, zonder eten naar school, ouders die door hun eigen problemen niet voldoende aandacht hebben voor gezonde en positieve ontwikkeling van het kind. Kortom: het *opvoed- en opgroei-klimaat* staat onder druk. Dit heeft op lange termijn verschillende risico's. Kinderen worden op jonge leeftijd al blootgesteld aan negatieve rolmodellen: oudere jongeren die overlast gevend of crimineel gedrag vertonen. Regelmatig gaat dit gepaard met het niet afmaken van school of opleiding, een ontbrekende startkwalificatie en daarmee een extra verhoogd risico op criminaliteit. Sommige kinderen zijn al op zeer jonge leeftijd vatbaar voor deze rolmodellen: verschillende leraren op de basisscholen in de wijk geven aan dat ze in groep 7 of 8 al kunnen inschatten welke jongeren over een aantal jaar crimineel of overlast gevend actief zullen zijn.

Mensen in armoede

20% van de huishoudens in de Schadewijk heeft een inkomen dat minder dan 120% van het sociaal minimum is, in een aantal buurten is dat percentage zelfs hoger. Dit doet iets met mensen, met een gezin. Voor veel Schadewijkers duurt een maand te lang. Er is geen geld voor iets extra's. Kinderen kunnen minder of niet meedoen. De wereld van ondermijnende criminaliteit of 'bijklussen' lonkt. Weinig geld kan bovendien leiden tot weinig kansen en sociale contacten. Hierdoor dreigt een isolement, of eenzaamheid. Dit kan gevolgen hebben voor het (niet meer) mee kunnen doen aan de samenleving. En de kansen om uit de armoede te komen weer verlagen.

Er zijn, in de vorm van diverse regelingen, verschillende mogelijkheden om iets extra's te krijgen als je in armoede leeft, om zo de kans op meedoen te verhogen. Veel mensen weten de weg nog niet te vinden. Onwetendheid, trots, schaamte maar ook de drempel die ervaren wordt om een aanvraag te doen zijn factoren die hierin belemmerend werken.

Inwoners met een migratieachtergrond

Inwoners met een migratieachtergrond zijn mensen wiens ouder(s) in het buitenland zijn geboren, of die in het buitenland zijn geboren. In de Schadewijk hebben ongeveer 2700 mensen (27,4% van het inwoneraantal) een migratieachtergrond. Daarvan hebben zo'n 1000 een Westerse en zo'n 1700 een niet-Westerse migratieachtergrond.

Inwoners met een migratieachtergrond zijn (onder andere door een culturele en taalbarrière) vaak kwetsbaar en moeilijk te bereiken. We weten niet goed of zij goede toegang hebben tot hulpbronnen die een netwerk of de overheid kunnen bieden.

1.4 Kwetsbaar netwerk

Er zijn diverse netwerken waarin wordt samengewerkt in de Schadewijk. Tussen professionals, vrijwilligers en onderling. Elk netwerk heeft z'n kracht, maar ook hier zien we kwetsbaarheid.

Professionals

In het **kernteam** werken verschillende professionele organisaties aan *leefbaarheid* en *veiligheid* in de wijk. Deelnemende partijen zijn gemeente (wijkcoördinator, gebiedsbeheerder), ONS Welzijn (social work, jongerenwerk, wijkregisseur), politie (wijkagenten) en BrabantWonen (woonconsulent). Het kernteam wordt regelmatig aangevuld met onderwijs, toezicht en handhaving en de wijkraad. De kracht van het kernteam is het *samen* werken aan een leefbare en veilige Schadewijk. Er zijn veel situaties waarin bijvoorbeeld politie, welzijn en de woningbouwcorporatie samen sterker staan om een situatie aan te pakken. Het kernteam van Schadewijk kenmerkt zich door een focus op de sociale aspecten van veiligheid en leefbaarheid, terwijl in andere kernteams de fysieke aspecten vaak centraler staan. Dit zegt iets over de problematiek in de Schadewijk. Het kernteam heeft ook zijn kwetsbaarheid: het is een overlegvorm zonder duidelijk mandaat. Er is goede samenwerking, maar er is een beperkte beslissingsbevoegdheid. Daarnaast is een regelmatig terugkerend patroon frustratie over de eigen organisatie op strategisch niveau, en de beperkingen die dat voor uitvoering en samenwerking met zich meebrengt.

Het **Sociaal Team** bestaat uit diverse disciplines vanuit ONS Welzijn, aangevuld met consultants vanuit de gemeente. De samenwerking tussen het Sociaal Team en de consultants van de gemeente is de afgelopen tijd verbeterd. Maar ook hier is kwetsbaarheid. Het Sociaal Team zou zowel aan individuele als collectieve hulpvragen moeten werken. Maar door een wachtlijst schiet het collectieve aspect van het werk erbij in. Daarnaast zien we dat het jongerenwerk worstelt in de wijk. Zij houden afstand van de meest overlast gevende jeugd, omdat de jeugd in hun ogen niet meer voor rede vatbaar is. Het jongerenwerk werkt weinig ambulant, en richt zich vooral op het in stand houden van lopende activiteiten. Bij lopende activiteiten is er een terugkerende frustratie over de moeizame omgang met ouders en het wijkcentrum (verderop meer hierover). Verschillende frustraties hebben in de afgelopen jaren tot uitval en het terugtrekken uit het werkgebied geleid.

In de Schadewijk is er ook een **Wijkregisseur**. Deze functie is ontstaan na een roep uit de wijk en wijkraad. Zij zagen de jongerenoverlast toenemen, en dwongen bij college en raad af dat er meer inzet voor De Schadewijk zou komen. Er kwam voor twee jaar een wijkregisseur, in dienst van ONS Welzijn. In het eerste jaar heeft Bert Vos de samenwerking tussen jongerenwerk en politie verstevigd, en samen met partners gewerkt aan het verminderen van de overlast. In het tweede jaar heeft Daniëlle van Tilburg het stokje overgenomen. Zij heeft zich vooral ingezet op preventieve activiteiten (naschools aanbod voor de basisschoolleerlingen gericht op talentontwikkeling), het verbinden van professionals onderling en het stimuleren van de verbetering van de gemeentelijke aanpak van overlast gevende jeugd. Een deel van haar inzet is een toevoeging gebleken, die zeker borging verdiend. Zij heeft in haar werkzaamheden ook aangesloten op lopende activiteiten, of geprobeerd om 'ingesuste' activiteiten nieuw leven in te blazen. De toegevoegde waarde van de wijkregisseur zit in vernieuwende activiteiten voor de basisschooljeugd en meer regie op het aanpakken van jeugdgroepen. Maar een deel van haar inzet maakt ook duidelijk hoe bestaande organisaties gaten laten vallen en niet toekomen aan een collectieve preventieve aanpak.

BrabantWonen is, gezien het grote aandeel sociale huurwoningen, een belangrijke partner in de wijk. Een aantal jaar geleden had de organisatie een sterke sociale functie in straat, buurt en wijk. Door verschillende ontwikkelingen op landelijk niveau moeten woningcorporaties zich steeds meer focussen op hun kerntaken: het verhuren van woningen. Hierdoor is ervanuit BrabantWonen minder aandacht voor 'sociaal beheer'.

Het **onderwijs**. Er zijn drie basisscholen in de Schadewijk: IKC De Regenboog, De Nieuwe Link en De Teugelaar. Een school is een belangrijke plek in het leven van een kind. Hier komen leerkrachten de pijnlijke tekenen van een kind uit een kwetsbaar 'opvoed- en opgroei-klimaat' tegen. Met name de situaties die we vanuit IKC De Regenboog horen is schrijnend. De problemen komen mee de klas in, en hier lijdt de kwaliteit van het onderwijs maar ook de ontwikkeling van het kind onder. Daarnaast verloopt ook de omgang met ouders moeizaam. De school heeft zelf het heft in handen genomen door vorig jaar een familiecontactpersoon aan te nemen, een duidelijk en toegankelijk aanspreekpunt voor ouders te hebben. Na een jaar is deze functionaris gestopt, omdat zij aanliep tegen de omgangsvormen die de ouders hanteerden. Gemeente Oss zoekt nu met scholenbestuur SAAM naar een oplossing zodat 'niet-schoolse zaken' zoals jeugdhulp en welzijn aandacht krijgen. In mindere mate geldt de worsteling van De Regenboog ook voor de andere basisscholen. Scholen streven naar goed onderwijs en een veilig leerklimaat, maar beiden komen onder druk te staan door de problematiek die kinderen en ouders mee naar school nemen.

Het **Sport Expertise Centrum** werkt onder andere door middel van het buurtsportproject aan de gezondheid in de Schadewijk. Zij voelen zich niet altijd veilig rond het Cruyff Court, waar verschillende overlast gevende jongeren zich regelmatig ophouden.

De Schadewijk is een bijzondere wijk. Schadewijkers zijn recht voor z'n raap, met het hart op de tong. Daar hoort een hele directe communicatiestijl bij, met de nodige emotie en krachttermen. Verschillende professionals lopen hier tegenaan: gevoelens van intimidatie en bedreiging zijn voor velen niet onbekend (en niet onterecht). Regelmatig spreken nieuwe professionals hun verwondering uit over wat gearriveerde krachten 'normaal' vinden. De **omgangsvormen** zijn een factor die kan bijdragen aan kwetsbare **samenwerking** en **vertrouwen**. De Schadewijk vraagt om stevige professionals die zich niet uit het veld laten staan.

Vrijwilligers

Er zijn in de Schadewijk verschillende vrijwilligersstructuren. Hieronder lichten we er drie uit. Het **wijkcentrum** is een van de eerste plekken waar je naartoe kunt als je iets wilt betekenen voor de wijk. In potentie is het een plek waar laagdrempelige ontmoeting plaatsvindt. Waar je samen werkt aan activiteiten voor de hele wijk. Het kan een opstapje zijn om te werken aan kennis, vaardigheden en zelfvertrouwen. Na een moeizame opstartperiode met veel wisselingen in bestuur en beheer, is er nu al wat langer sprake van continuïteit. Er is genoeg kennis en vaardigheden om het centrum draaiende te houden, en daarnaast is er tijd om eigen activiteiten te organiseren. Bestuur en beheer werken met hart en ziel aan hun wijkcentrum, maar ook hier zien we kwetsbaarheid. Het bestuur is niet in staat om van het wijkcentrum een vliegwiel te maken voor nieuwe activiteiten (voor meer inwoners). Verschillende vaste groepen en activiteiten maken er samen het beste van, maar er zijn ook inwoners die zich niet thuis voelen of de weg niet weten te vinden. Professionals en vrijwilligers hebben regelmatig moeite om goed samen te werken met het wijkcentrum. Dit heeft alles te maken met de hierboven omschreven omgangsvormen. Het wijkcentrum zou baat kunnen hebben bij een kwartiermaker die ervoor zorgt dat dit de broedplaats voor nieuwe initiatieven en activiteiten voor de hele wijk wordt. Waar je als kwetsbare inwoners een opstap richting netwerk, zelfvertrouwen en het verbeteren van je eigen situatie kunt vinden.

De **wijkstichting** bestaat uit een klein maar hecht groepje dat elk jaar een aantal activiteiten voor de wijk organiseert: rommelmarkten, sinterklaas, een kerstborrel en het vijfverfeest. Ze zijn trots op hun werk, maar ook zij hebben hun kwetsbaarheid. Ze staan niet open voor samenwerking met andere vrijwilligers(organisaties), en daarmee ook niet voor het vernieuwen van hun activiteitenaanbod. Door een moeizame samenwerking met het wijkcentrum worden de binnenactiviteiten van de wijkstichting niet meer in het wijkcentrum georganiseerd.

De Schadewijk heeft ook een **wijkraad**. De afgelopen vier jaar was dit met name een kwetsbare club omdat, door verschillende omstandigheden, verschillende leden stopten met hun raadswerk. De overgebleven leden concludeerden dat de vorm wijkraad (zoals de gemeente die heeft bedacht) minder goed bij de Schadewijk past. Inmiddels werkt de wijkraad op geheel eigen wijze: ze

faciliteren en ondersteunen verschillende bewonersgroepen die rondom een concreet thema een bepaalde periode actief willen zijn voor de wijk. Voorbeelden hiervan zijn werkgroepen rondom de herontwikkeling van het terrein van de voormalige praktijkschool, rattenoverlast en de Singel 1940-1945. Zo bouwen ze langzaam aan een vorm die beter past bij de wijk. Inmiddels is de wijkraad weer 7 personen sterk.

De **samenwerking** tussen de drie wijkorganisaties verloopt moeizaam. Leden van de wijkraad hebben de wens om te groeien naar een 'wijkplatform': één duidelijk aanspreekpunt voor inwoners. Ze zouden graag samenwerken met wijkcentrum- en stichting, maar dit verloopt moeizaam. Er ontbreekt een sterke basis met duidelijke samenhang, waar vrijwilligers met elkaar werken aan meer activiteiten voor de wijk, meer 'opstapjes' voor kwetsbare inwoners, meer mogelijkheden om mee te doen.

1.5 Ruimtelijke knelpunten

In de Schadewijk zijn ook ruimtelijke knelpunten, die invloed hebben op de leefbaarheid en (ervaren) veiligheid in de wijk.

- Uit het project 'Stem van de Schadewijk' komt de Singel 1940-1945 als een van de grootste knelpunten uit de wijk. Inwoners ervaren veel verkeersdruk en hebben last van sluipverkeer door de buurtjes. Daarnaast ervaren veel mensen de Singel als een zeer gevaarlijke weg, die liever gisteren dan vandaag wordt aangepakt.
- Het nachtelijke gebruik van het goederenspoor naar Elzenburg-De Geer is voor een deel van de inwoners van de Schadewijk een bron van overlast.
- Ondanks een verbod voor vrachtwagens op de Vijversingel, rijdt er toch vrachtverkeer op deze weg.
- De opbouw van de woningvoorraad: relatief veel sociale huur, relatief weinig koopwoningen. Dit geldt extra voor de buurten genoemd in paragraaf 1.2.

1.6 Wat doen we al?

- Overlegvormen: Kernteam, Sociaal Team, BJG
- Vrijwilligersorganisaties: Wijkcentrum, Wijkstichting, Wijkraad, Buurtvereniging Weidevogels
- Projecten: GIDS, JOGG, Stem van de Schadewijk, (tijdelijk) naschools activiteiten aanbod
- Extra inzet: wijkregisseur Schadewijk
- Activiteiten: meidenclub, Kids 'n Fun, Flinkplezier, zakgeldproject, ontmoetingsproject Stem van de Schadewijk, div. activiteiten in wijkcentrum, div. activiteiten door wijkstichting
- Analyses: wijkscan, jeugdpreventiescan, positieve gezondheid, keten in de buurt, Stem van de Schadewijk

Deel 2: Van problemen naar kansen

2.1 Wat zijn de belangrijkste deelconclusies van de probleemanalyse?

De conclusie van paragraaf 1.1 is dat Schadewijk op verschillende gebieden een kwetsbare wijk is. De belangrijkste problematiek op een rij:

Sociale problematiek

- 1 op de 5 huishoudens in de Schadewijk heeft inkomen tot 120% van de armoedegrens. In een aantal buurten ligt dat percentage nog hoger. In de Schadewijk zijn meer mensen werkloos, arbeidsongeschikt en ontvangen meer mensen een bijstandsuitkering dan in gemiddeld Oss.
- Dit heeft ook grote invloed op de jeugd in de Schadewijk. Ook zij groeien vaak op in armoede. Dit heeft vaak negatieve invloed op ontwikkeling en kansen.
- Op verschillende dimensies van positieve gezondheid scoort de Schadewijk (veel) lager dan gemiddeld in Oss. Lichaamsfuncties, zingeving, kwaliteit van leven en 'meedoen' springen eruit.
- In de Schadewijk zijn relatief veel geweldsincidenten, en relatief veel overlastincidenten rondom jeugd.
- De sociale problematiek speelt zich vooral af in de Verzetsheldenbuurt (I en II), Vogelbuurt, Roofvogelbuurt en Schadewijk Noord-Oost.

Fysieke knelpunten

- De scheve verdeling van de woningvoorraad (relatief veel sociale huur, relatief weinig koop) zorgt voor een onevenwichtige bevolkingssamenstelling, en hangt samen met de sociale problematiek.
- De Singel 40-45 zorgt voor onveiligheidsgevoelens in de Schadewijk.

Maatschappelijke organisaties:

- ONS Welzijn heeft in de Schadewijk onvoldoende aandacht voor collectieve preventie en inzet. Dit zorgt voor minder kansen en 'opstapjes' voor kwetsbare inwoners om te werken aan sociale contacten, kennis en vaardigheden.
- Het onderwijsklimaat staat onder druk. Met name op IKC De Regenboog belemmert de situatie van de kinderen en het gedrag van ouders een positieve ontwikkeling van de jeugd.

Vrijwilligers

- Het Wijkcentrum is, ondanks hun inspanningen, niet een plek van waaruit veel nieuwe activiteiten voor een grotere groep inwoners ontstaan.
- De Wijkstichting organiseert met een hechte club elk jaar hetzelfde 'programma' aan activiteiten. Ook zij slagen er niet in om een grotere groep inwoners te bereiken.
- De Wijkraad heeft een werkwijze gevonden waarin ze nieuwe inwoners rondom concrete onderwerpen bereiken.
- Onderlinge samenwerking verloopt moeizaam. Er is een beperkt organiserend vermogen. Er mist een sterke basis, van waaruit meer inwoners kansen en 'opstapjes' kunnen hebben richting sociale contacten, dagbesteding en werk.

2.2 Wat zijn de belangrijkste hoofdconclusies?

- De sociale veerkracht van de inwoners van de Schadewijk staat onder druk
- Het opvoed- en opgroei-klimaat van de jeugd uit de Schadewijk staat onder druk
- Er mist een sterke basis in verschillende netwerken (zowel professionals als vrijwilligers)

2.3 Waar zien we kansen voor de Schadewijk?

We streven naar een Schadewijk met minder armoede, werkloosheid, en meer kansen voor de jeugd. Een veilige wijk, waar het veilig en prettig wonen is. We zien kansen op het gebied van participatie, opvoeden & opgroeien en werk & inkomen.

Participatie, meedoen, ontmoeten

- Meer vrijwilligerswerk in de wijk mogelijk maken (activiteiten, opstapjes)
- Meer laagdrempelige ontmoeting mogelijk maken
- Versterken van netwerken
- Regelingen m.b.t. armoede toegankelijker maken

Opvoeden & Opgroeien

- Meer voor- en naschoolse voorzieningen (ontbijt, naschools activiteitsaanbod, avondeten)
- Meer activiteiten gericht op talentontwikkeling en gezondheid

Werk & Inkomen

- Meer stages en arbeidsplaatsen in de Schadewijk (bijvoorbeeld rondom het wijkcentrum)
- Verbindingen tussen onderwijs, bedrijven, inwoners (jongeren, volwassenen)

